

RTU studiju kurss "Modulis "Sākumizglītības skolotājs (1.-3. klase)": Veselības un fiziskās aktivitātes joma I"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0128
Nosaukums	Modulis "Sākumizglītības skolotājs (1.-3. klase)": Veselības un fiziskās aktivitātes joma I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Helēna Vecenāne - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros, balstoties uz zinātniskajām atziņām tiek apgūtas zināšanas, prasmes un attieksmes, kas ir nepieciešamas studentu pedagoģiskās kompetences veidošanai veselības un fiziskās aktivitātes mācību jomā. Integrē veselības un fiziskās aktivitātes jomas saturu mācību procesā, veidojot starppriekšmetu saikni, realizējot izglītojošus, audzinošus, gan veselību veicinošus uzdevumus, attīstot caurviju prasmes (kritiskā domāšana un problēmrisināšana, sadarbība, pašvadīta mācīšanās u.c.), un atbalstot skolēna veselīga dzīvesveida paradumus. Studiju kurss ir pakārtots sākumizglītības Veselības un fiziskās aktivitātes mācību jomas un skolotāja profesijas standarta prasībām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir nodrošināt iespēju studējošajiem attīstīt kompetenci kvalitatīvai izglītības jomas "Veselība un fiziskā aktivitāte" īstenošanai sākuma izglītības pedagoģiskajā procesā. Izglītot studentu atbilstoši Skolotāja standartā paredzētajām kompetencēm fiziskās un garīgās veselības uzturēšanā, pārzināt Veselības un fiziskās aktivitātes pamatzglītības standarta saturu un veidot starppriekšmetu saikni mācību procesā, attīstot paredzētās caurviju prasmes. Studiju kursa uzdevumi 1. Nodrošināt iespēju veselības un fiziskas aktivitātes jomas mācību didaktikas zināšanu un prasmju apguvi. 2. Atbalsīt mācību procesa plānošanas un īstenošanas pedagoģisko iemaņu veidošanos. 3. Nodrošināt iespēju apgūt izglītojamo mācīšanās snieguma un izaugsmes analītisko vērtēšanu. 4. Attīstīt kritiskās domāšanas, pašanalīzes un profesionālās kompetences pilnveidošanas prasmes.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgi studē literatūru par veselības veicināšanas, veselības izglītības teorijām un nozīmīgākajiem jautājumiem saistībā ar sākumizglītībā mācāmo saturu veselības un fiziskās aktivitātes jomā, veselīga dzīvesveida paradumu veidošanai. 2. Sagatavo prezentāciju par veselības veicināšanas izglītības aktuālākajiem jautājumiem kādā vienā konkrētā tēmā pēc studenta izvēles. 3. Patstāvīgi studē sporta jomas literatūru, izskata sākumizglītības standartā paredzētos sasniedzamos rezultātus Veselības un fiziskās aktivitātes jomā. 4. Sagatavo prezentāciju par fiziskās aktivitātes veselību veicinošiem aspektiem, sporta izglītības aktuālākajiem jautājumiem kādā vienā konkrētā tēmā pēc studenta izvēles. 5. Patstāvīgi vingrināties dažādu fizisko vingrinājumu izpildē veselībai un ķermeņa kustību iespēju apzināšanai. 6. Veikt pašizpēti dzīvesveidā (pašmonitorings, piem., dzīvesveida fiksēšana dienasgrāmatā un dzīvesveida analīze, izvērtēšana, plānošana, mērķu formulēšana, prioritāšu izvirzīšana, mērķu sadalīšana reālos, izmērāmos darbības posmos, darbībai nepieciešamo resursu identificēšana un piekļuve tiem, darbības veikšana, rezultāta sasniegšana, nepieciešamās plāna izmaiņas izaicinājumu pārvarēšanai); apzināt veselīga dzīvesveida priekšrocības. 7. Patstāvīgi studēt un izprast Veselības un fiziskās aktivitātes līdzekļu pielietojumu caurviju prasmju attīstībai: kritiskā domāšana un problēmrisināšana, jaunrade, pašvadīta mācīšanās, sadarbība, līdzdalība un digitālās prasmes. 8. Izvēlēties un sagatavot vienu interaktīvas metodes paņēmieni atgriezeniskās saites nodrošināšanai (piem., sastādīt viktorīnu, testa jautājumus ar Quizlet rīku, u.tml.). 9. Patstāvīgi studē atbilstošu literatūru un sagatavo prezentāciju atbilstoši tematikai "Kustību apguve skolēna fiziskai, emocionālai, intelektuālai un sociālā līdzsvara pilnveidei". 10. Patstāvīgi studē atbilstošu literatūru par Veselības un fiziskās aktivitātes jomas mācību satura integrāciju sākumizglītības pedagoģiskajā procesā. Drošu rīcību apkārtējā vidē un ārkārtas situācijās, kā arī veselīgas vides un apstākļu nodrošināšanu ikdienā. Ķermeņa slodzes reakcijas fizioloģisko izmaiņu kontrolēšana. Sabalansēta uztura un fiziskās slodzes apzināšana. Sagatavot prezentāciju atbilstoši tematikai. 11. Patstāvīgi studē atbilstošu literatūru par tēmu "Fiziskās aktivitātes aspekti labai fiziskai un emocionālai veselībai un to saistība ar mācīšanās procesu. Veselības un fiziskās aktivitātes jomas mācību satura komponente - personīgā drošums spēja un emocionālā inteligence". 12. Sagatavo prezentāciju par aktuāliem jautājumiem veselības un fiziskās aktivitātes izglītības jomā – kustību apguve, darbā ar ķermeni balstītā mācīšanās un akadēmisko sniegumu savstarpējās kopsakarības. Skolēna drošums spēja un emocionālai labsajūta.

Literatūra	<p>Obligātā/Obligatory:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jansone, R., Fernāte, A., Bula-Biteniece, I. (2016). Sporta pedagoģija vakar, šodien, rīt. Rīga: RaKA, 526 lpp. 2. Dryden, G., Vos, J. (2008). Neierobežots Jaunais mācību apvērsums un septiņas atslēgas tā veicināšanai. Published internationally by The Learning Web Ltd., P.O. Box 87209, Meadowbank, Auckland, New Zealand 1742 3. Mācīšanās lietpratībai. (2018). Kolektīvā monogrāfija. Zin., red. D. Namsone, lit., red. E. Vējiņš. Pieejams: https://www.siiic.lv/skolam/petnieciba/monografija-macisanas-lietpratibai/ 4. Sports un veselība 1.–9. klasei. Rīga. Valsts izglītības satura centra (VISC) īstenotā projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” datu bāze “mape.skola2030.lv” Pieejams: https://mape.skola2030.lv/resources/162 <p>Papildu/Additional:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duhigs, Č. (2015). Ieraduma spēks. Apgāds Zvaigzne ABC. 2. Orehovs, V. (2006). Ar gudru ziņu 1.–4. klase. RaKa, 2006. 444 lpp. 3. Positive Youth Development Through Sport. (2016). Routledge, xviii, 244 p. 4. Švinks, U. (2007). Vingrošana. Monogrāfija. Mācību līdzeklis LSPA studentiem un docētājiem. Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija. Pieejams: https://www.lspa.lv/files/study/lection_materials/U.Svinks/Monografija_vingrosana.pdf 5. Volmeše, S. (2009). Kusībās slēptā gudrība. ISBN 9984310027 izd. Madris <p>Citi informācijas avoti/Other sources of information:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brain-Based Learning Theory. (2017). Pieejams: http://jehdnet.com/journals/jehd/Vol_6_No_1_March_2017/3.pdf 2. Health behavior models. (2014). Pieejams: https://www.researchgate.net/publication/261773590_Health_Behavior_Models 3. Pusaudžu fiziskā, emocionālā un sociālā līdzsvara attīstība iekļaujošajā izglītībā. Metodiskais līdzeklis. Pieejams: http://www.telerehabilitation.lv/ 4. Līdzdalības piedzīvojums. (2017). Rokasgrāmata skolotājiem. Pieejams: http://www.dagda.lv/uploads/media/ROKASGRAMATA_SKOLOTAJIEM_2017.pdf http://www.bernulabklajiba.lv/ 5. Slimību kontroles un profilakses centra mājas lapa. Pieejams: https://spkc.gov.lv/lv/ 6. Sporta izglītība un fiziskās aktivitātes Eiropas skolās. Pieejams: http://viaa.gov.lv/files/news/18968/physical_education_and_sport_at_school_in_europe_lv.pdf 7. Teaching Strategies for Health Educators. Pieejams: https://study.com/academy/topic/teaching-strategies-for-health-educators.html 8. VISC izstrādātie metodiskie materiāli. Pieejams: https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/metmat_visc.shtml 9. Veselības un drošības jautājumu aktualizēšana sākumskolā. (2012). Metodisks līdzeklis. Pieejams: https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/veselibas_dros_jaut_sakumskola.pdf 10. LiepU bibliotēkas datu bāze: Pieejams: https://www.liepu.lv/lv/824/elektroniskie-resursi
Nepieciešamās priekšzināšanas	<p>Skolotāju profesionālās darbības pamati. Mācīšana un mācīšanās. Mācību procesa organizācija sākumskolā un informācijas tehnoloģijas izglītībā. Psiholoģija skolotājiem.</p>

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Veselības un veselības kompetences jēdziens Pasaules Veselības organizācijas (PVO) definējumā, veselības veicināšanas un veselības izglītības teorijā. Mācību mērķis un uzdevumi. Mācību saturs atbilstoši mācību mērķim un sasniegšanai rezultātiem jomā. Svarīgākās veselības jomā apgūstamās speciālās un vispārīgās prasmes, veselīgs dzīvesveids, veselīga dzīvesveida komponentes un veselīga dzīvesveida paradumu veidošanās.	4	4	2	6
2. Fiziskās aktivitātes, veselības un fiziskās izglītības pamatnostādnes Latvijā un citviet. Veselības un fiziskās aktivitātes izglītības mācību standartu un citu reglamentējošo saistošo likumu un dokumentu raksturojums un lietošana pedagoģiskajā procesā.	2	4	2	4
3. Veselības un fiziskās aktivitātes mācības pedagoģiskie aspekti, veselīga dzīvesveida paradumu izkopšana skolēna dzīves kvalitātei ģimenē, skolā un brīvajā laikā.	2	8	2	4
4. Skolotāja fiziskās un garīgās veselības uzturēšanas principi.	2	4	2	4
5. Fiziskie vingrinājumi skolotāja fiziskās un garīgās veselības uzturēšanai.	6	12	2	14
6. Veselīga dzīvesveida paradumi skolotāja fiziskai un emocionālai labsajūtai, izdegšanas sindroma profilaksei.	2	2	2	4
7. Sporta pedagoģijas jēdziena būtība. Sporta pedagoģijā lietotie terminoloģiskie skaidrojumi un metodes, starppriekšmetu saikne un tās pielietojums mērķtiecīgā izglītošanās procesa izveidē.	2	2	2	4
8. Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma un caurviju prasmju attīstība: kritiskā domāšana un problēmrisināšana, jaunrade, pašvadīta prasmes mācīšanās, sadarbība, līdzdalība un digitālās prasmes. Interaktīvas metodes atgriezeniskās saites nodrošināšanai (piem., Quizlet, Kahoot u.tml.).	2	2	2	2
9. Kusību apguve un biomotoro spēju attīstība no 7 līdz 13 gadiem, fiziskās spējas, fiziskā sagatavošanas process un skolēna veselība.	2	2	2	2
10. Kusību apguve skolēna fiziskai, emocionālai, intelektuālai un sociālā līdzsvara pilnveidei.	2	2	2	2
11. Veselības un fiziskās aktivitātes jomas mācību satura integrācija sākumizglītības pedagoģiskajā procesā. Droša rīcība apkārtējā vidē un ārkārtas situācijās. Veselīgas vides un apstākļu nodrošināšana ikdienā. Ķermeņa slodzes reakcijas fizioloģisko izmaiņu kontrolēšana. Sabalansēta uztura un fiziskās slodzes apzināšana.	2	4	2	6
12. Fiziskās aktivitātes aspekti labai fiziskai un emocionālai veselībai un to saistība ar mācīšanās procesu. Veselības un fiziskās aktivitātes jomas mācību satura komponente - personīgā drošumspeja un emocionālā inteliģence.	2	4	2	4

13. Aktuāli jautājumi veselības un fiziskās aktivitātes izglītības jomā – kustību apguve, darbā ar ķermeni balstītā mācīšanās un akadēmisko sniegumu savstarpējās kopsakarības. Skolēna drošums, draudzība un emocionālai labsajūta.	2	2	2	2
Kopā:	32	52	26	58

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Lieto zināšanas veselības un fiziskās aktivitātes jautājumos mācību satura plānošanai un īstenošanai sākumizglītības posmā. 2. Zina, formulē un prot izskaidrot veselības un fiziskās izglītības pamatnostādnes, pārzina sporta un veselības mācību priekšmeta vadīšanas metodoloģiju sākumizglītībā, pedagoģiskās pieejas to organizēšanā, drošas un bērncentretas mācību vides radīšanā, plānošanā, vadīšanā un izvērtēšanā. 3. Zina fiziskās un garīgās veselības uzturēšanas principus.	1. Pārbaudes darbs: teorētiskās zināšanas – veselības un fiziskās aktivitātes jomā . 2. Pārbaudes darbs: patstāvīgā darba prezentēšana, refleksija, pašrefleksija un atgriezeniskā saite piecu semināru ietvaros (tematiku skat. 3., 6., 8., 10., 13. semināri). 3. Ieskaite: praktiskās zināšanas – situāciju analīze saistībā ar veselības un fiziskās aktivitātes jomas iespējamām darbībām.
Prasmes: 4. Prot veikt profilaktiskas darbības fiziskās un garīgās veselības uzturēšanai. 5. Prot pielietot fiziskos vingrinājumus un aktivitāšu veidu bērniem ar dažādu funkcionālo stāvokli un motorās attīstības pakāpi, prot izskaidrot veselību veicinošos aspektus. 6. Prot atbilstoši noteiktajam mērķim, plānot, organizēt un īstenot veselības un fiziskās aktivitātes jomai atbilstošu starppriekšmetu saikni, veidojot jēgpilnu mācīšanās procesu. 7. Prot radīt skolēniem motivējošu mācību vidi ar mūsdienīgiem.	1. Pārbaudes darbs: teorētiskās zināšanas – veselības un fiziskās aktivitātes jomā . 2. Prezentācija: patstāvīgā darba prezentēšana, refleksija, pašrefleksija un atgriezeniskā saite piecu semināru ietvaros (tematiku skat. 3., 6., 8., 10., 13. semināri). 3. Ieskaite: praktiskās zināšanas – situāciju analīze saistībā ar veselības un fiziskās aktivitātes jomas iespējamām darbībām.
Kompetence: 8. Spēj izmantot novērojumus skolēnu sniegumu izmaiņu dinamikas izvērtēšanai un veikt atgriezenisko saiti. 9. Spēja attīstīt izglītojamā un savas sociālās un emocionālās kompetences.	1. Pārbaudes darbs: teorētiskās zināšanas – veselības un fiziskās aktivitātes jomā . 2. Prezentācija: patstāvīgā darba prezentēšana, refleksija, pašrefleksija un atgriezeniskā saite piecu semināru ietvaros (tematiku skat. 3., 6., 8., 10., 13. semināri). 3. Ieskaite: praktiskās zināšanas – situāciju analīze saistībā ar veselības un fiziskās aktivitātes jomas iespējamām darbībām.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudes darbs: teorētiskās zināšanas – veselības un fiziskās aktivitātes jomā	20
Pārbaudes darbs: patstāvīgā darba prezentēšana	60
Ieskaite: praktiskās zināšanas – situāciju analīze saistībā ar veselības un fiziskās aktivitātes jomas iespējamām darbībām	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	4.0	28.0	0.0	*		